

Ábyrgdarblaðstjórn: Jan Müller
Fyrirhaldstjórn: Krisjan Dahl
Ljósmyndari: Kalmar Lindenskov

Bláðráð: Randi Jacobsen - Dagny
Jøensen - Tórfinn Smith -
Hilmar Jan Hansen -
Justinus Eldesgaard

Útgevari: P/T Sosialurin
Úppseting: P/T Sosialurin
Prent: P/T Pressan 1981

Bústaður: Argjavegi 28
Argjum
Telefon: 11820

Postadr.: Postsmoga 76
110 Tórshavn
Telefax: 14720

Embætisfólk og demokrati

MÓÐURFELAGIÐ er í stríð við ta gongdina, sum hevur verið í føroyskari fiskivinnu seinastu árin. Vit hava roynt móðurfelagið, tá flakavirkini tóku dyk á seg í sjeitiárunum, tá vit høvdu eina skipan við sölufelagnum, sum segði, hvat virkini skuldu gera. Tað var eitt virksemi við eini sentralari leiðslu, og ein kann neyvan siga, at tað gav nakað serliga gott úrslit.

HESI orðini eigur fiskivinnustjórin Kjartan Hoydal. Tey vórðu søgd í Degi og Viku og hava helst lopið hvønn á mong. Ti higartil hevur hesin fremsti embætismaðurin í fiskivinnuøkinum ikki úttalað seg um saneringina, og nú hann ger tað, er saneringin um at fara av bakkastokki.

TAÐ undrar eisini okkum, at fiskivinnustjórin kemur við hesum úttalilsum nú, tá avgerðin um sanering og móðurfelag jú er komin so langt, at tað møguliga ikki vendist við aftur. Tað er greitt, at júst fiskivinnustjórin hevur ein sera tyðandi leiklut í spurninginum um, hvussu vit skulu leggja framtíðar vinnuna til rættis, ti hann er formaður í bygnaðarnevndini, sum hevur fingið til uppgáva at ráðgeva landsstýrinum, hvønn fiskiflota vit eiga at hava komandi

árin.

ViT halda tað vera rætt og nátturligt, at hann úttalar seg til fjølmiðlarnar, ti hetta er eitt so stórt og álvarligt mál, at tað má ikki verða lagt lok á tað. Vit hava haraftírmóti brúk fyri, at tey fólk, sum arbeida við hesum spurningum, eru opin og ærlig. Bert spell at fiskivinnustjórin ikki hevur úttalað seg um hetta fyri langari tíð síðani, soleiðis at úttalili hansara tá høvdu kunnað viga meira í orðaskiftinum. Nú alt tykist at vera avgjørt er helst ikki tann stóran nyttan í slíkum úttalilsum.

ÚTTALILSINI hjá fiskivinnustjóranum eru áhugaverd. Bæði ti at hann er ovasti embætismaður í fiskivinnumálum í Tinganesi, men so sanniliga eisini ti, at hann er formaður í tí nevnd, sum landsstýrið hevur sett at gera uppskot til framtíðar bygnaðin í flotanum. Og her vita vit, at tað ber ikki til, at tú øðrumegin sanerar virki og hinumegin gloymir flotan. Her má høgra hond vita, hvat vinstra ger og øvugt. Hesi eru so nær tengd saman, at tað kennist logið, at figgingargrunnur og bygnaðarnevnd als einki samband hava havt við hvør annan í hesi so tyðningarmiklu broytingar- og tilrættalegg

ingartíð.

ÁHUGAVERT verður at frætta, hvørja viðmerking landsstýrið hevur til úttalilsi hjá fiskivinnustjóranum. Tað má koma landsstýrinum eitt sindur illa við, at teirra egni serfrøðingur á fiskivinnuøkinum alment - meira ella minni gongur imóti politikkinum hjá landsstýrinum. Hetta vísir í hvussu er, at semja er ikki í Tinganesi um, hvussu ein uppfatar saneringina.

HETTA at embætismenn úttala seg um slík mál - ið politikarar annars halda, at bara politikarar eiga at úttala seg um - er eftir okkara tykki nakað, sum tænar demokratiinum. Vælvitandi at embætismenn eiga at vera loyralir móti sínum arbeidsgevarum, so hava teir so sanniliga eisini eina stóra ábyrgd móti almenninginum - ikki minst ti at teir hvør í sær eru eitt slag av serfrøðingum á teimum ymsu økjum. Og skal nøkur meining vera í at hava eitt alment orðaskifti um stórar og álvarsligar samfelagsspurningar, so mugu tey fólk, sum hava stórt innlit, kunna luttaka.

Í FØROYUM har vit ikki hava havt lóg um alment innlit eins og í øðrum londum er tað

ti so mikið meira átrokandi, at umrøddu fólk hava møguleika at seta síni sjónarmið fram - vælvitandi at her má vera eitt ella annað mark. Men hevði støðan í Føroyum á nógvum økjum ikki kunnað verið øðrvisi í dag, um eitt nú embætisfólk í almennum størvum høvdu verið meira opin mótevgis almenninginum! Vit hava í seinastuni sæð, hvussu pensioneraðir og fráfarir embætismenn hava trivið í pennin og úttalað seg um "gamlar syndir", sum kundu verið forðaðar, um almenningurin hevði havt stórr innlit. Og hetta innlit fær almenningurin ikki, um allir embætismenn, allir teir almennu stjórnir ikki fáa loyvi at úttala seg ella ikki sjálvir vilja tað.

VIT rósa okkum av at vera eitt upplýst demokrati. Men fylla vit ikki út kamarnar í demokratiinum við netup at vera meira opin og ærlig - m.a. við at loyva (vinga) embætismenn sum eitt nú almennar stjórnar og stovnsleiðarar at koma við sínum sjónarmiðum - so er hetta demokrati einki vert. Spurningurin er, hvat tænar demokratiinum mest: 100% loyaltetur móti politikarum ella størri opinheit og alment innlit!

Sverre Midjord, tingmaður og formaður í Stýrinum fyri Suðuroyar Sjúkrahús:

Latið tænastumann í Tinganesi umsita sjúkrahúsverkið!

Sjúkrahúsverkið eigur sum fyrr at verða umsit í einum tænastumanni í Tinganesi og vit eiga eisini at niðurlægja læknastjóraembætið.

Tann peningur, sum tá verður til avlops kann Landssjúkrahúsið brúka til rakstur, soleiðis at tað ikki verður neyðugt at taka meira av byggikontoini hjá Suðuroyar Sjúkrahúsi skriar Sverre Midjord, tingmaður og formaður í Stýrinum fyri Suðuroyar Sjúkrahús.

Grundgeving hansara fyri at koma við hesum uppskoti eru tey úttalili, sum sjúkrahússtórin hevur havt í fjølmiðlunum um spurningin, hvussu nóg sjúkrahús skulu vera í Føroyum.

Í sambandi við ta skrivning, sum hevur verið frammi hjá sjúkrahússtjórin Hogni Joensen hevur gjørt seg til talsmann fyri, at tað bert skal vera eitt sjúkrahús í Føroyum, og hetta sjálvt um tað er lógarfest, at tað skulu vera trý, er stjórin, sum annars er stjórn og lóntur av teimum trimum sjúkrahúsum, farin langt út um tað, sum hann annars skuldi havt við at gera.

Stjórin kemur her beinleiðis við nokrum politiskum viðmerkingum fyri at

undirbyggja ta ætlan, sum hevur verið frammi um bert eitt sjúkrahús.

Og fyri at gera tað meira áhugavert, kemur stjórin við beinleiðis osannheitum fyri at undirbyggja sin pástand. Tá hann í blaðsamrøðu sá sigur, at tað hava verið meira enn ein lækni við Suðuroyar sjúkrahús, so er hetta ikki beint.

Tað hevur nú í mong ár bert verið ein lækni, og um stjórin ikki kennir mannin av navni, so er tað Knud Steino, sum einsa-

mallur hevur virkað her. At tað so av og á hava verið vikarar er ikki tað sama sum um tað voru fastir læknar við fastari læknavakt, og ti kann ikki sigast at læknaviðurskiftini eru í lagi.

Vikararnir eru í flestum forum komir frá Danmark, ti tað hevur ikki borið til at fáa hjálpa frá Landssjúkrahúsinum. Avloysingin frá tí síðuni hevur ikki verið haldbar.

Tað er heldur ikki beint, tá sagt verður, at tað eru fimm læknastovr normer-

að. Tað vóru fyra læknastovr normerað, men bleiv eini læknin spardur burtur í samband við ta sparing, sum fór fram og sum eisini rakti okkum. Skuldi ein prosentvis sparing á læknaokinum farið fram á Landssjúkrahúsinum, so vildu fleiri verið sagdir úr starvi har.

Tað stendur fast, at tað er bert ein lækni við Suðuroyar sjúkrahús, men tað er nú settur ein afturat. Tað er Bogi Djurhuus, sum fyrbils arbeiddi á Landssjúkrahúsinum,

men er lóntur yvir okkara figgjarættan, og eg havi skilt, at her eru tey væl nøgd við hansara arbeiði, og gleða vit okkum, til hann kemur suður til okkara, ti tað er avgerandi fyri meg, at vit hava góð og trygg lækna- og starvsfólkaviðurskifti við Suðuroyar Sjúkrahús.

Tað er ikki beint, tá sagt verður, at politikararnir bert hugsa um skattainntøkuna í samband við sjúkrahúsverkið. Fyri meg er tað meira trygg-leikin hjá teimum, sum hava lækna- og sjúkrahjálpa fyri neyðini.

Hogni Joensen hevur sum stjórn eisini fyri okkara sjúkrahús lagt seg út í

eitt orðaskifti, sum hann skuldi hildið seg langt frá.

I staðin fyri at halda seg neutralan, hevur hann tíðuliga valt síðu. At hann hevur sínar metingar er tað eingin, sum vil forða honum, men vit hava krav uppá, at hann heldur seg til sannleikan.

Við at geva vleiðandi upplýsingar um viðurskifti, sum hann fær lön fyri at umsita, gevur okkum ta fatan, at Hogni Joensen ikki er hugaður at umsita okkara sjúkrahús, og samstundis leggur hann upp til, at tað bert skal vera eitt sjúkrahús í Føroyum, sjálvt um tað er lógarfest, at tað skulu verða trý.

Tað er eisini lógarfest, at tað skal vera ein sjúkrahússtjórn, men við tí støðu sum stjórin hevur almannakunnugt, er tað greitt, at her má fara ein broyting fram soleiðis, at vit vanda aftur til tey viðurskifti, har sjúkrahúsverkið verður umsit í einum tænastumanni í Tinganesi.

Við hesari broyting og við niðurlægging av læknastjóraembætiinum verða pengar til avlops, soleiðis at Landssjúkrahúsið kann fáa meira til rakstur, og soleiðis at tað ikki verður neyðugt at taka meira av byggikontoini hjá Suðuroyar Sjúkrahúsi.

Sverre Midjord